

Glimrende norsk bok om lungesykdommer

Petter Giæver

Lungesykdommer

285 s, ill. Oslo: Universitetsforlaget, 2002.

Pris NOK 388

ISBN 82-518-4006-6

Forfatterens målsetting med boken er å formidle lungefaget ut fra egen erfaring. Målgruppen er helsepersonell som behandler personer med lungesykdommer. Boken består av 21 kapitler, hvor man innledningsvis konsentrerer

seg om lungenes struktur og funksjon samt tolking av symptomer og tegn. Videre finnes det kapitler om respirasjonssvikt, astma, KOLS, bronkiektasier, cystisk fibrose, pneumonier, abscesser, pleurasykdommer, tuberkulose, lungekreft og lungeemboli for å nevne noen. I andre kapitler vektlegges patofysiologiske mekanismer og respirasjonsfysiologi og interstitiell lungesykdom og pulmonale vaskulitter. Temaer som bevisst ikke er videre omtalt, er obstruktiv søvnapné og detaljer rundt tekniske prosedyrer.

Boken er logisk bygd opp, har et godt språk og en velfungerende og meget god pedagogisk tilnærming. Referansene er rikelige (292) og oppdaterte, med presise nok henvisninger for den som vil lese mer.

Det er en stor og krevende utfordring å begynne arbeidet med en slik bok og et stort ansvar å lansere en norsk bok i lungemedisin. Jeg synes på alle måter at Petter Giæver har lyktes i sitt iherdige arbeid. Han viser til fulle at han både har bred klinisk erfaring og solid teoretisk bakgrunn, og man føler seg gjennomgående trygg på det som er hans egne tolkinge og meninger i boken. Boken er oppdatert i forhold til nyere behandlingsretningslinjer, den er rikt illustrert med gode CT- og røntgenbilder og mange verdifulle tegninger hentet fra sentrale lærebokkilder, artikler og rapporter. Kapitlene om interstitiell lungesykdom og vaskulitter, alveolær blødning og pulmonal eosinofili og avsnittet om soppinfeksjoner i lungene er spesielt klagjørende.

Boken er glimrende for enhver som ønsker å få en solid innføring i lungemedisin. Den bør leses av sykepleiere og fysioterapeuter som jobber eller utdanner seg i faget. Boken vil klart kunne erstatte Brewis' *Lecture notes on respiratory disease*, som har vært mye brukt av medisinstudenter, og vil på flere områder være bedre enn denne. Boken er også helt klart en verdifull basis for leger i spesialistutdanning i lungemedisin og bør også med stort utbytte kunne leses av

erfarne lungeleger som ønsker å holde seg bredt oppdatert i faget.

Hvis Petter Giæver jobber videre med en ny versjon av boken, kan han vurdere å lage egne kapitler om for eksempel lungesykdommer ved AIDS og andre immunsviktilstander. I en bok om lungesykdommer ville det nå også være naturlig å gi plass til et eget kapittel om røykens skadevirkninger på lungene og om helsepedagogisk tilnærming ved røykestopp og pasientopplæring for å stimulere til det viktige rehabiliterende og preventive arbeidet. Han vil nok også med fordel kunne dvele mer ved resultatene i norsk lungeforskning for å gjøre boken enda mer aktuell for norske forhold.

Men boken er som sagt glimrende allerede. Eller som en erfaren kollega nettopp sa: Jeg skjønner først nå at jeg alltid har lengtet etter denne boken. Løp og kjøp!

Frode Gallefoss

Lungeseksjonen
Sørlandet Sykehus Kristiansand

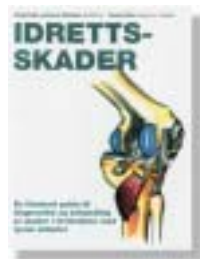
Oppslagsbok om idrettsskader

Roald Bahr, Sverre Mæhlum, red

Idrettsskader

En illustrert guide til diagnostikk og behandling av skader i forbindelse med idrett og fysisk aktivitet. 415 s, tab, ill. Oslo: Gazette bok, 2002. Pris NOK 698

ISBN 82-91149-10-0

Boken tar for seg undersøkelse, vurdering og behandling av ulike typer idrettsskader. Bokens første del er skrevet av redaktørene og gir en oversikt over forskjellige typer skader samt generelle

prinsipper for behandling og forebygging av idrettsskader. I de påfølgende 12 kapitlene gjennomgår ulike forfattere skader i hode og ansikt, nakke, rygg, thorax, over- og underekstremiteter. I hvert hovedkapittel er det underkapitler som ser på akutte skader, belastningsskader og kroniske smerter samt forslag til rehabilitering og konkrete øvelsesprogram. Forfatterne av de ulike kapitlene representerer ifølge forordet landets ledende eksperter på idrettsskader. Et rikt utvalg av illustrasjoner og bilder er med på å anskueliggjøre teksten.

Innledningskapitlet om forskjellige idrettsskader og hva som skjer i de ulike vevstypene; ligamenter, sener, muskulatur, skjelett og brusk, er skrevet på en svært oversiktlig og pedagogisk måte. Det samme gjelder kapitlene om behandlingsprinsipper og prinsipper for forebygging. De videre kapitlene går systematisk igjennom aktuelle differensialdiagnoser, hva som er viktig

å være oppmerksom på i undersøkelsen og hvilke symptomer og hvilken behandling som er aktuell i forhold til de vanligste – og ikke fullt så vanlige – skadene. De mest aktuelle tester er også nøye og detaljert beskrevet. Alt virker gjennomarbeidet og basert på oppdatert kunnskap og behandlingsmetoder.

Personlig har jeg for vane å aktivt bruke litteraturlisten bak i teksten, for eventuelt å bestille artikler eller bøker om temaer som jeg ønsker eller har behov for å lese mer om. Det er underlig at det i en så gjennomarbeidet bok ikke er funnet plass til litteraturhenvisninger. Selv om dette ikke først og fremst er ment å være en forskningsbasert bok, ville boken etter min mening vært enda bedre og mer anvendelig om tekstene refererte til de aktuelle undersøkelsene og forekomststudiene som de baserer seg på, slik at den interesserte leser kan se hvem som har gjort hva. Ikke alle er uten videre kjent med hva for eksempel et «McConnell-program» innebærer i forbindelse med opptrening av enkelte kneskader. Jeg savner også å kunne se av innholdsfortegnelsen hvem alle de ulike forfatterne av de forskjellige kapitlene er, samt en presentasjon av den enkelte og hvilket fagområde han eller hun kommer fra.

Relevante målgrupper er leger og fysioterapeuter. Mange behandlere og fysioterapi-studenter vil helt sikkert være takknemlige for en norskspråklig bok, som på en så oversiktlig og velskrevet måte kan veilede oss i undersøkelse og behandling av skader som vi står overfor i det daglige. Bokens innhold og behandlingsmetoder er relevant langt utover idrettsutøversfæren, og kan, som Anders Walløe sier i forordet, med fordel komme alle pasientkategorier til gode, enten skaden er oppstått under konkurranseidrett, mosjon, friluftsliv, arbeid eller lek.

Liv-Jorunn Kolnes

Helsestasjonen i bydel St.Hanshaugen-Ullevål

Lyrikk om Parkinsons sykdom

Per Martin Linnebo

Med en uvann i kroppen

En samling dikt om Parkinsons sykdom.

20 s. Holmestrand: Per Martin Linnebo, 2003.

Pris NOK 100

Per Martin Linnebo drev allmennpraksis i Holmestrand da Parkinson banket på hans dør i 1995. Han var da bare 53 år gammel. Det var ingen vei forbi, døren måtte opp når uvannen hadde fått en fot innenfor.

Praksisen og legeyrket måtte han gi opp.